

dagspressens underliggende vanskeligheder, leder betænkningen frem til to konklusioner:

For det første, at generelle støtteforanstaltninger, der varigt skulle sikre selv de dårligst stillede blade en rentabel økonomi, måtte have en størrelsesorden, som ligger uden for de realistiske muligheder. For det andet, at generelle støtteordninger vel kan have deres berettigelse, men navnlig hvis de ydes som supplement til forholdsregler, der på en mere direkte måde skaber incitament for bladene til selv at tage fat på de bagvedliggende svagheder i bladøkonomien.

Betænkningen fremlægger stærke indicier for, at avisindustrien er tyngt af en påfaldende dårlig produktivitsudvikling, som — i forbindelse med et konkurrencebestemt udgiftspres — har skabt en særlig følsomhed over for omkostningsstigninger. Den som helhed dårlige rentabilitet, der er følgen heraf, er samtidig årsagen til, at mange dagblade ikke selv har muligheder for at financiere nødvendige investeringer i ny og omkostningsbesparende avisteknik. Mange blade savner dermed den primære forudsætning for at modarbejde udviklingen ved at angribe den side af omkostningsproblemet, der vedrører den stagnerende produktivitet.

Det foreliggende lovforslag må ses netop på baggrund af forventningen om, at en bistandsordning med præcist sigte på dagspressens behov for produktivitsfremmende investeringer skulle være sikret en høj nyttevirkning.

4. Dagbladene har selv med Danske Dagblades Fællesrepræsentation som initiativtager taget skridt til etableringen af et finansieringsinstitut. Som udtryk for, at dagbladene selv finder opgaven en indsats værd, agter bladene gennem en frivillig papirafgift til dette instituts kautionsordning at skabe en garantikapital, som under forudsætning af samtlige dagblades deltagelse vil kunne nå en størrelse af omkring 10 mill. kr. i løbet af ti år. De største bidrag til kapitalen vil efter sagens natur blive præsteret af de store og stærkt papirforbrugende bladhuse, som samtidig er indstillet på indtil videre kun at være bidragydende.

Betænkningen ser en lovende mulighed i det indbyrdes finansierings-samarbejde, som dagspressen i fællesskab er ved at lægge rammerne for, og *betænkningen* anbefaler, at der til disse planers effektive virkeliggørelse ydes statslig bistand efter følgende retningslinier:

a. Staten påtager sig en garantiforpligtelse, som fordobler det af bladene selv skabte kauti-

onsgrundlag, dog således at staten ved en særlig startgaranti sikrer ordningen en passende kapacitet også i de første år, inden bladene selv har nået at opbygge garantikapital af betydning. Betænkningen bemærker, at tilvejebringelsen af den særlige startgaranti måske nok rækker ud over de normale principper for statens bistand til finansieringsinstitutter, men finder, at dagspressens særlige betydning for de demokratiske samfundsfunktioner kan begrunde et sådant skridt.

b. I overensstemmelse med de af dagspressen fremsatte ønsker foreslår betænkningen endvidere, at staten sikrer grundlaget for en finansieringsordning, baseret på kapitaltilskud eller teletættelse i forbindelse med lån til produktivitsfremmende investeringer. De principielle betæneligheder, som statslig medvirken til en sådan ordning eventuelt kunne give anledning til, svækkes ifølge betænkningen væsentligt, når henses til finansieringens oprindelse. Ordningen forudsættes således finansieret ved, at staten anerkender rimeligheden i at yde dagbladene annoncebetaling for offentliggørelsen af klasse-lotteriets trækningslister, ca. 2 mill. kr. årligt, således at disse midler stilles til rådighed for ordningen.

5. Det foreliggende lovforslag bygger på de i betænkningen anlagte hovedsynspunkter, men er under udformningen blevet ændret på visse punkter ud fra principielle og praktiske hensyn.

A. I henhold til lovforslaget bemyndiges statsministeren til at yde garanti af statskassen på indtil 30 mill. kr. til *kautionsafdelingen* af et finansieringsinstitut for dagspressen.

Formålet med instituttet er at medvirke til fremskaffelse af supplerende kapital i tilfælde, hvor et dagblad ikke selv råder over de tilstrækkelige midler eller er i stand til at stille den sikkerhed, der normalt vil blive krævet af pengeinstitutterne.

Instituttets virksomhed vil bestå i ydelse af sikkerhed for lån samt, hvor forholdene i det enkelte tilfælde tilsiger det, i ydelse af kapitaltilskud.

Til belysning af dagbladenes investeringsbehov foretog Danske Dagblades Fællesrepræsentation omkring nytår 1967 et rundspørge blandt 40 dagblade. Ud af disse skønnede 24 bladhuse at have et investeringsbehov på tilsammen ca. 230 mill. kr. inden for tiåret 1967-77. Dette tal kan ikke tages som et præcist holdepunkt for investeringsbehovet; dels omfatter det langtfra samtlige blade, dels har der netop i disse år udviklet